

به نام خدا

روش تحقیق در ترویج کشاورزی

موسسه ملی مدیریت ترویج کشاورزی (MANAGE)

ترجمه:

دکتر مهرداد نیک نامی

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار

ناشر:

دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار

۱۳۹۲

عنوان و نام پدیدآور : روش تحقیق در ترویج کشاورزی/تهیه کننده موسسه ملی مدیریت ترویج کشاورزی (MANAGE)؛ ترجمه مهرداد نیک‌نامی.

مشخصات نشر : گرمسار: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد گرمسار، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری : ۱۵۲ ص.: مصور، جدول، نمودار.

شابک : 978-964-10-2138-4

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

یادداشت : Research methods in Agricultural Extension: عنوان اصلی:

موضوع : کشاورزی -- ترویج -- تحقیق

شناسه افزوده : نیک‌نامی، مهرداد، ۱۳۵۱ - مترجم

شناسه افزوده : دانشگاه آزاد اسلامی، واحد گرمسار

شناسه افزوده : موسسه ملی مدیریت ترویج کشاورزی(هند)

شناسه افزوده : National Institute of Agricultural Extension Management (India)

رده بندی کنگره : ۵۴۴/۱۲۹ ۱۳۹۱

رده بندی دیویی : ۶۳۰/۷۱۷

شماره کتابشناسی ملی : ۳۰۸۲۶۰۲

نام کتاب : روش تحقیق در ترویج کشاورزی

(تهیه کننده موسسه ملی مدیریت ترویج کشاورزی (MANAGE))

ناشر : دانشگاه آزاد اسلامی، واحد گرمسار

مترجم : مهرداد نیک‌نامی

چاپ اول : ۱۳۹۲

تیراژ : ۲۰۰۰ جلد

قیمت : ۷۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۲۱۳۸-۴

ISBN:978-964-10-2138-4

نشانی: گرمسار، میدان دانشگاه، خیابان دانشجو، دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار

تلفن: ۰۲۳۲-۴۲۲۹۷۰۶

www.iau-garmsar.ac.ir

فهرست مندرجات

۷	فصل ۱: مفهوم علم
۱۵	فصل ۲: مفهوم، اهمیت و ویژگی‌های تحقیق
۳۹	فصل ۳: انتخاب و تدوین مسئله تحقیق، فرضیات و شناسایی متغیرها
۵۵	فصل ۴: طرح تحقیق
۶۹	فصل ۵: نمونه‌گیری و ابزارهای آماری
۹۳	فصل ۶: وسایل جمع‌آوری داده‌ها
۱۰۳	فصل ۷: پیمایش اجتماعی
۱۱۳	فصل ۸: روش‌های تحقیق در مطالعه موردی
۱۴۱	فصل ۹: نگارش گزارش

ناشر:

موسسه ملی مدیریت ترویج کشاورزی، راجندرانگار، حیدرآباد، ۵۰۰ ۰۳۰، آندراپرادش، هند

چاپ اول: ۲۰۰۷

MANAGE 2007

پیشگفتار مترجم

بدون تردید توسعه هر رشته علمی مرهون انواع تحقیقات علمی می‌باشد. تحقیق را می‌توان فعالیتی علمی، منطقی، منظم و سازمان یافته به منظور کشف و روشن سازی حقایق و تلاش به منظور برقراری پیوند بین نظریه و تجربه در عرصه عمل دانست. بر این اساس روش تحقیق، در واقع ابزارهای رسیدن به حقیقت محسوب می‌شوند. در طی سال‌های اخیر، روش‌های تحقیق مختلفی بوجود آمده به نحوی که بکارگیری هر یک از آنها در زمینه‌های مختلف موجب ارائه راه حل‌ها برای مسائل و مشکلات موجود و نیز ارائه نظریات نوین گردیده است. لذا در هر فعالیت تحقیقاتی تلاش می‌گردد روش مناسبی با دقت انتخاب و بکار گرفته شود.

بر این اساس شناخت روش‌های تحقیق و آگاهی از نحوه کاربست آنها نیز در علم ترویج کشاورزی از حساسیت ویژه‌ای برخوردار است. بدین دلیل که این علم ماهیتی میان رشته‌ای داشته و با انسان‌ها سر و کار دارد، زمینه و فرآیند پژوهش در یک محیط بسته و کنترل شده و با متغیرهای محدودی نمی‌باشد. شناخت چرایی و تحلیل علل رفتارهای انسان‌ها و اینکه شناخت سطح دانش، نگرش و مهارت‌های افراد قابل مشاهده و عینی نیستند در مجموع موجب می‌گردند که تحقیقات ترویج کشاورزی با دشواری‌های خاص مواجه گردد. لذا ضروری است محققان ترویج کشاورزی با شناخت و اشraf بر روش‌های تحقیق، با توجه به شرایط و نیاز پژوهشی، مناسب‌ترین آنها را انتخاب و به نحو صحیح بکار گیرند.

کتاب روش تحقیق در ترویج کشاورزی که ترجمه آن از نظر خوانندگان محترم می‌گذرد، توسط موسسه ملی مدیریت ترویج کشاورزی کشور هند منتشر و در مقطع کارشناسی ارشد مورد استفاده دانشجویان مرکز مزبور قرار می‌گیرد. اگرچه در کشورمان در طی سال‌های اخیر کتاب‌های روش تحقیق متعددی منتشر گردیده که در جای خود از ارزش علمی بالایی نیز برخوردار می‌باشند، لیکن به صورت اختصاصی و مشخص، کتاب

روش تحقیق در ترویج کشاورزی در کشورمان تألیف و ترجمه نشده است. لذا کتاب حاضر با رویکرد منطبق سازی روش تحقیق برای ترویج کشاورزی به صورت کاربردی و آسان نگاشته شده است.

کتاب حاضر دارای نه فصل است. در فصل نخست، مفهوم علم، در فصل دوم، مفهوم، اهمیت و ویژگی های تحقیق، در فصل سوم، انتخاب و تدوین مسئله تحقیق، فرضیات و شناسایی متغیرها، فصل چهارم، طرح تحقیق، فصل پنجم، نمونه گیری و ابزارهای آماری، فصل ششم، وسایل جمع آوری داده ها، فصل هفتم، پیمایش اجتماعی، فصل هشتم، روش های تحقیق در مطالعه موردی و فصل نهم نیز به چگونگی نگارش گزارش علمی پرداخته است.

مترجم اگر چه اذعان دارد که بسیار دشوار است که تمامی رویکردها و روش های تحقیق و آنچه که مورد نیاز پژوهشگران است را بتوان در یک کتاب عرضه نمود، لیکن به نظر میرسد کتاب حاضر بتواند تا حدودی نیازها و خلاهای اطلاعاتی دانشجویان و کارشناسان ترویج کشاورزی کشور را بر طرف نماید.

مترجم نهایت تلاش خود را برای ترجمه کتاب حاضر به زبان فارسی بکار برده، لیکن هرگز چنین ادعا و احساسی ندارد که این کار بدون نارسائی و کاستی باشد. لذا از استادان، کارشناسان و دانشجویان عزیز استدعا دارد با راهنمایی های خود موجبات رفع ابهامات و خطاها را فراهم نمایند. در پایان از سرکار خانم سمیه اسماعیلی که ویراستاری کتاب حاضر را بر عهده گرفتند سپاسگزاری می نماید.

مهرداد نیک نامی